

INFORME DE L'ASSIGNATURA DE GEOGRAFIA

(2n de batxillerat)

El primer dia de classe es transmeten als alumnes les idees bàsiques del currículum de l'assignatura publicades al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (DOGC) ⁽¹⁾ i els criteris de correcció específics de les PAU ⁽²⁾.

Les disposicions del Departament d'Ensenyament col·loquen l'assignatura a segon de batxillerat i, està pensada per oferir a l'alumnat unes pautes de comprensió i interpretació de tot el que succeeix al planeta i del que passa en el nostre entorn més immediat. La geografia, doncs, proposa formes d'explicació i d'implicació sobre quin és i quin pot ser el nostre paper i el nostre lloc en aquest món i en la comunitat de pertinença. La geografia és capaç de plantejar propostes alternatives de consciència cívica, de justícia social, de reequilibri mediambiental, d'identitat cultural i de solidaritat planetària. En aquest sentit, la geografia pot contribuir a fomentar actituds tolerants, solidàries, participatives i sostenibles, i a rebutjar visions reduccionistes i discriminatòries, tant a nivell de l'espai local com de l'espai global.

La geografia, en establir pautes de comprensió i d'interpretació del que succeeix a escala local i mundial, afavoreix la formació de valors i actituds cívics i predisposa a la participació, des d'una concepció solidària i de justícia social que lluita per una societat més equitativa. El desig de trobar coherència entre el pensament i l'acció mou a la responsabilitat i a la implicació en decisions relatives a la planificació de l'espai i de les polítiques socials que se'n deriven. Des d'aquest punt de vista, la competència social i cívica es considera també una competència específica de la matèria de geografia, ja que ajuda a educar en la participació ciutadana des d'una concepció de la implicació entre les decisions polítiques i el conjunt de la societat. Aquesta participació demana coneixement, comunicació, diàleg i compromís social, així com la identificació, comprensió i valoració dels trets distintius i plurals de les comunitats de pertinença, dins un món global, amb els drets i els deures que se'n deriven. Aquestes capacitats tenen especialment raó de ser per orientar-se en un món globalitzat, complex i interconnectat, on cal cercar espais de referència comuns compatibles amb les diverses identitats personals i col·lectives. Considerar el coneixement i l'estimació d'allò propi és un camí per al coneixement i valoració d'altres pobles i cultures, dins la consciència de pertinença a l'espècie humana, del respecte degut al medi natural i als éssers vius, que implica la participació activa, individualment i col·lectiva, en la preservació i la salvaguarda del planeta.

(1) Adreça DOGC: http://www.xtec.net/estudis/batxillerat/03_doc_bat_loe/geografia.pdf

(2) Estructura prova PAU: http://www10.gencat.net/dursi/ca/un/pau_logse_geog.htm

(3) Adreça web (temari de les classes):

<http://www.escolapia.cat/terrassa/aulavirtual/assignat/empresa/TemariClassesGEO.pdf>

(4) Adreça web: http://www.escolapia.cat/terrassa/aulavirtual/in_geografia.html

Posteriorment, es transmeten els objectius generals i específics de l'assignatura, l'organització i l'estructuració de la mateixa al llarg del curs ⁽³⁾. Pel que fa referència a aquest darrer punt, es comenten les unitats del llibre i el moment temporal en que seran tractades.

ESTRATÈGIES I CRITERIS D'AVUACIÓ

Actitud

- Assistència i puntualitat. Les absències i la impuntualitat injustificades, rebaixaran la nota d'actitud de l'alumna/e.
- Atenció i participació activa i solidària a classe.
- Respecte als companys.
- Fer la feina que es demani i, a més, s'haurà de lliurar de forma puntual i seguint les pautes especificades a classe.
- Es valorarà l'esforç i el progrés de l'alumne.
- Interès per sortir, si cal a la pissarra, i realitzar els exercicis proposats.
- Lliurar al professor la resolució de controls i/o d'exercicis addicionals proposats o no a classe o en la pàgina web de l'assignatura.

Criteris:

- Tres faltes de puntualitat no justificades implica suspendre la nota d'actitud del trimestre (nota = 4).
- Tres faltes d'assistència i de puntualitat no justificades es valora amb un tres d'actitud.
- La no realització o el retard en el lliurament dels exercicis i/o de les activitats proposades a classe també es valorarà negativament en la nota de procediments i d'actitud del trimestre.
- Mostrar desinterès per l'assignatura o per les tasques que s'encomenen a classe també restarà punts addicionals a la nota d'actitud de l'alumna/e en el trimestre que s'estigui avaluant. En cas contrari, s'avaluarà de forma positiva.
- Mantenir una actitud totalment negativa a classe, tal com la manca de respecte reiterada als companys, el fet conegut com '*llançar la tovallola*', etcètera... o impossibilitar la realització de les tasques pròpies a impartir durant la classe, serà avaluat amb un u d'actitud.
- S'avaluarà notablement l'esforç per corregir i superar els errors comesos en el desenvolupament de les activitats pràctiques proposades durant el curs.
- A més, a mesura que avanci el curs, es valorarà positivament l'esforç de l'alumna/e per millorar la qualitat d'expressió, tan a nivell oral com escrit, i la capacitat d'incorporar i utilitzar correctament el vocabulari tècnic específic.
- La nota d'actitud del trimestre es determinarà a partir d'un factor corrector (*); el valor del qual oscil·larà entre 0,8 i 1,2, que multiplicarà la nota resultant de sumar la de procediments i conceptes del trimestre.

(*) **Detall orientatiu del factor corrector:**

0,8 (actitud molt deficient) i 0,9 (actitud deficient): quan l'alumna/e interfereix negativament en les classes, mostra faltes de respecte als companys de classe i/o al professorat, hi ha manca d'atenció a les classes, treballa de manera insuficient i/o desorganitzada, no segueix les normes i orientacions del professor, sorgeixen faltes injustificades de puntualitat i/o assistència, no fa les feines o les lliura fora del termini estipulat, no respecta els mitjans materials que l'envolta, etc.

1 (actitud normal / adequada): L'alumnat compleix amb les seves obligacions acadèmiques (atent a classe, fa la feina encomanada, treballa correctament, porta el material adient, segueix les orientacions del professor, etc.) i amb la normativa de funcionament de l'etapa (puntualitat i assistència, respecta als companys, al professorat i als recursos de l'entorn), etc.

1,1 (actitud notable) i 1,2 (actitud excel·lent): sorgeix quan l'alumna/e, entre d'altres, col·labora en el bon funcionament de les classes (molt atent, actiu i participatiu ajuda als companys), treballa molt i de manera organitzada, mostra afany de superació, segueix les normes i orientacions del professor i les aplica de manera profitosa, bona predisposició a complir amb les seves obligacions, aporta molt valor afegit en tot allò que fa i/o diu a les classes, fa feines voluntàries, etc.

El professor valorarà al llarg del curs el nombre d'indicadors implicats i el grau d'incidència o de compliment de l'alumna/e en cadascun d'ells per tal de determinar el *factor corrector* a aplicar en el període que s'avalua.

(vegeu la normativa de Funcionament i d'Organització Interna del Centre)

Procediments

- Exercicis i/o treballs sobre els temes fonamentals del programa: l'ecosistema terrestre i els seus recursos, el medi ambient, la demografia, geografia urbana, geopolítica, la Unió Europea, etc. Es podran oferir exercicis i/o treballs voluntaris que també poden incidir en la nota d'actitud.
- En tots els exercicis es valorarà la comprensió de conceptes geogràfics i les capacitats d'anàlisi de fonts i de comunicació o síntesi de coneixements geogràfics.
- Grau d'encert en les activitats que l'alumna/e resolgui a la pissarra.
- Avaluar el grau d'encert dels exercicis addicionals que l'alumna/e ha lliurat al professor durant el trimestre.
- Presentació acurada i, al dia, del dossier de premsa i dels apunts que l'alumne ha anat treballant durant el trimestre/curs.
- En els exercicis amb suport no textual (mapa, gràfic, quadre estadístic, organigrama, esquema, il·lustració, fotografia, etc.) es valorarà especialment, entre d'altres aspectes concretats a les preguntes, les capacitats d'identificació i definir conceptes així com establir relacions.
- En qualsevol cas es tindran en compte els següents aspectes generals: la claredat conceptual, l'ordre lògic i el rigor en l'exposició, la capacitat d'argumentació, comprensió i comunicació dels coneixements, la riquesa del llenguatge (especialment pel que fa a la utilització del vocabulari

específic de la Geografia), la correcció gramatical, la presentació i la cal·ligrafia.

- El control trimestral tindrà més pes que els controls parcials que es facin.

Criteris:

- S'avaluarà positivament l'esforç per tal de resoldre totes aquelles activitats proposades durant el trimestre.
- S'avaluarà notablement l'esforç per corregir i superar els errors comesos en el desenvolupament de les activitats pràctiques proposades durant el curs.
- Alhora de resoldre un exercici numèric, l'avaluació se centrarà prioritàriament en els criteris següents:
 - la qualitat i la coherència del comentari sobre el resultat obtingut (argumentació, raonament i/o justificació emprats).
 - la relació de les dades obtingudes amb altres elements / conceptes o amb altres dades o informacions.
 - la correcció formal de l'opinió formal de l'alumna/e.
 - la qualitat d'expressió, l'ús correcte del vocabulari tècnic i/o específic, l'ús de definicions correctes i en darrer terme la correcció formal de l'escrit.
- El pes de la part procedimental alhora de calcular la nota del trimestre serà del **40%**.

Conceptes

- Es demana saber definir i classificar correctament l'aspecte preguntat amb la temàtica conceptual que va relacionada.
- Es valorarà la capacitat d'argumentar, raonar i/o de saber justificar tots aquells aspectes conceptuals que l'alumna/e expliqui al llarg del curs.
- L'alumnat haurà de respondre les qüestions referides a cada font amb concreció, claredat i/o ha de definir i exposar els conceptes i aspectes fonamentals així com argumentar clarament la pertinença de la font a l'escala o escales (àmbits) territorials pertinent(s).
- Es tindrà en compte la capacitat per comprendre els conceptes geogràfics i les capacitats d'anàlisi de fonts i de comunicació o síntesi de coneixements geogràfics. A més, els controls tindran una part dedicada a l'avaluació d'aquests continguts (definició de conceptes geogràfics, desenvolupament de temes, memorització de dades d'interès, etc). Algunes preguntes seguiran el model dels exàmens de Selectivitat.
- Es valorarà la coherència dels comentaris teòrics realitzats classe. A la vegada, es comenta als alumnes de forma reiterada que no han de tenir por ni recances en expressar totes aquelles opinions, idees i/o punts de vista que puguin tenir a l'entorn de la temàtica que es tracta..., ja que la pluralitat de coneixements genera enriquiment i aprenentatge col·lectiu.

- Es valorarà la qualitat d'incorporació en l'expressió oral i escrita, de l'ús correcte del vocabulari tècnic específic.

Criteris:

- S'avaluarà positivament l'esforç per comprendre i opinar sobre els aspectes conceptuals plantejats a classe.
- Es tindrà en compte el grau d'encert en l'aplicació de les fórmules i el mètode emprat per tal de resoldre totes les qüestions plantejades durant el període.
- S'avaluarà notablement l'esforç per comprendre i consolidar els aspectes conceptuals explicats o tractats a classe.
- Cada trimestre es tendirà a realitzar uns dos controls teòricopràctics. Amb aquesta mesura es pretén evitar la infravaloració del concepte *control* pel fet de fer-ne molts a classe.
- A més, es valorarà positivament els fet de:
 - a. interrelacionar conceptes i la qualitat de l'argumentació i/o justificació emprades (coherència, ordre...).
 - b. la utilització d'exemples i/o gràfiques per il·lustrar el concepte o la resposta.
 - c. la utilització d'exemples per a il·lustrar el concepte teòric.
 - d. la qualitat de l'expressió i l'ús correcte del vocabulari tècnic específic.
- El pes de la part conceptual alhora de calcular la nota del trimestre serà del **60%**.

Comentaris addicionals sobre l'assignatura

- Cada trimestre es realitzaran entre un i dos controls de classe. En el tercer trimestre tan sols se n'acostuma a realitzar un per la brevetat del mateix.

També, durant els trimestres també se solen realitzar alguns exercicis de control que es realitzaran durant els 10 o 15 minuts inicials de la classe per tal de veure el grau d'assoliment dels últims aspectes tractats a classe durant el període en qüestió.

- Tanmateix, l'alumna/e haurà de fer, al llarg del curs, un dossier de premsa. Haurà d'anar treballar diferents articles de premsa (impresa i digital) segons les pautes que indicarà el professor a classe en tot moment. En tindrà en compte en l'avaluació de l'assignatura.
- Al final de cada trimestre es realitzarà el control trimestral. En aquest control s'ha de demostrar la consolidació dels aprenentatges adquirits propis del període i del trimestre anterior. No significa, però, que tingui un pes únic ni exclusiu. Per aprovar l'assignatura, en condicions normals, no

s'hauria de treure una nota inferior a quatre. Tot i així, cal tenir en compte l'avaluació continuada de l'alumna/e i del ritme de treball i d'esforç que realitza en tot moment.

- Durant cada trimestre es realitzarà el control de recuperació oportú. Al final de curs, a la vegada, s'ofereix a l'alumna/e la possibilitat de fer el control de recuperació i suficiència.
- En l'avaluació final curs es revisarà, de manera individual, la nota mitjana final resultant i, si es creu oportú, es modificarà a l'alça per tal d'adequar-la als coneixements reals de l'alumna/e.

Josep Margarit Duran

josep.margarit@escolapia.cat

Setembre de 2009